

PÁLYÁZATI ÜGYEK

a melynek csapja helyén egy lihegő sárkány áll, teste gyöngyházból való, feje mereven előrehajlik, farkát pedig aranykarikákban a lábai köré húzza. Füle gyöngyös, szájának felső része hegyes pajzs módjára messze előnyúlik, a többi része csupa arany. Az igen széles alap fölött 3 lábnyi tömeg emelkedett.

A mérhetetlen kincsek nem soká tartották magukat, harcok és kapzsi ragadozók áldozata lett mindaz, a mi „egykör Mátyás királyé volt“.

 MÉZESKALÁCS ÉS AZ IPARMŰVÉSZET. A budapesti Iparművészeti Múzeum „magyar termében“ a régi hazai bábsütő mintáknak gazdag sorozata van kiállítva. A múltban ennél a vásári holminál az ízlésség mellett az ízlésességre is sok gondot fordítottak; a reneszánsz, barok és rokokó művészet a mézeskalácsot sem hagyta érintetlenül, díszzeivel halmozta el s csak a XIX. század folyamán hanyatlott formáinak és díszzeinek művészi értéke. Újabban ismét kezdenek különösen az angolok és a németek a mézeskalácscsal művészi szempontból foglalkozni, bizonyosságára annak, hogy a modern iparművészek a legcsekélyebb feladatot sem vetik meg. James Pryde több bábsütő mintát tervezett már. Igen kedves az ábécés sorozata, a melynél a gyermek kalácsot majszolva tanulja meg a betűk formáit. A Kunst und Handwerk (1903. III. füzet) Ebenböck 22 mézeskalácsát közli, melyeket a müncheni mester A. Jank, Max Dasio, Pfeifer, Niemeyer stb. művészek rajzai után készített. Nagyon részben a hagyományos szívek formájára vannak sütve e kalácsok, de itt-ott a tésztaanyag emberi s állati alakot ábrázol, a főkéesség azonban a cukorleöntés változatos és művészi voltában rejlik. A mi jelenlegi magyar mézeskalácsaink csak néprajzi értékűek, alig szerepel a tarkán díszített szívnel és pólyás babánál egyéb, a régi huszár és menyecske formák is kiveszőben vannak.

PÁLYÁZATI ÜGYEK.

 ELHIVÁS. A Magyar Iparművészeti Társulat megismerni óhajtja mindazokat, a kik a művészi színvonalon álló iparművészeti terveket készíteni tudnak, a végből, hogy alkalmat

adjon nekik tudásuk s munkáik értékesítésére; felhívja tehát az összes hazai iparművészeket, hogy az iparművészeteknek hazánkban meghonosult bármely ágára, nevezetesen a bútorasztalosságra, a vasművességre, a díszítő szobafestészetre, bőrdíszművességre, ékszerészetre, ötvösségre, szövészetre (hímzésre), üvegiparra s agyagművességre vonatkozó terveiket a társulathoz f. évi április hó 30-ig beküldjék.

Csakis oly tervek vehetők figyelembe, melyek teljesen eredetiek, feltétlen műbecsűek és közvetlenül kivihetők. Különösen kívánatos, hogy a terven a nemzeti jelleg alkalmas módon kifejezésre jusson. A társulat kész, szakjuriének meghallgatásával, a kívánt feltételeknek megfelelő terveket az e célból rendelkezésére álló alaptól, megfelelő tiszteletdíjért megvárarolni, mely tiszteletdíj esetleg kölcsönös egyetértéssel lesz megállapítandó.

A társulat a megvásárolt műveket legalább 8 napig az Országos Iparművészeti Múzeumban kiállítja.

 PÁLYÁZAT. A Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi m. kir. miniszter Ó Nagyméltóságától rendelkezésére bocsájtott alaptól következő pályázatot hirdeti:

1. Terveztessék a társulat részére a M. I. T. monogrammját magába foglaló művészi jelvény (vignetta), mely levélpapiroson, tagsági jegyen, folyóiraton, szóval a társulat bármely nyomtatványán használható legyen.

Kívánatos, hogy e vignetta érthetően és egyszerűen kifejezze a társulat működésének körét.

2. A pályázaton csakis magyar honpolgár vehet részt.

3. Pályázni lehet névaláírással vagy jelíges levéllel.

4. A pályázatot a Magyar Iparművészeti Társulat végrehajtó bizottsága és allandó juryje együttes ülésén fogja eldönteni.

5. A jogos művészi igényeknek és a pályázat feltételeinek mindenben megfelelő pályamű díja: 300 (háromszáz) korona.

6. A pályadíjjal jutalmazott műnek korlátlan tulajdonjoga, beleértve a kizárólagos sokszorosítási jogot, a társulatot illeti meg.

7. A pályázat 1903. márczius hó 15-én déli 12 órakor jár le. Ezen a határidőn túl beérkező pályamunkák nem vehetnek részt a pályázaton.

PALYÁZATI ÜGYEK

8. A pályaműveket a Magyar Iparművészeti Társulat titkári hivatalába (Üllői-út 33—37.) kell beküldeni.

9. Valamennyi pályamű legalább 8 napig kiállítandó az Országos Iparművészeti Múzeumban.

PALYÁZAT. A Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi miniszter úr Ó Nagyméltóságának megbízásából a következő pályázatot hirdeti:

1. Terveztessék az ipari munkások jutalmazására szolgáló állami jutalmakkal együtt az illető iparosoknak kiadandó elismerő oklevél.

2. A tervrajz ne legyen vázlatyszerű, hanem teljesen kidolgozott és befejezett, úgy hogy elfogadás esetén azonnal sokszorosítható legyen.

3. Kivántatik, hogy azok levél-rajzon a magyar állam és az ipari munka jelképei fel legyenek tüntetve s hely hagyandó a körülményekhez képest módosítható következő szöveg számára:

„N. N. (az iparág megnevezése) munkást X éven át kiváló szorgalommal és ügybuzgalommal teljesített munkásságának és ez idő alatt tanúsított jó magaviseletének elismerésül állami jutalomban részesítem.

Kelt

N. N.

kereskedelemügyi m. kir. miniszter.“

Az oklevél alakjának (álló vagy fekvő formátum) megválasztása s a kidolgozása módja (szénrajz, tollrajz, akvarell stb.) a tervezőtől függ.

4. A pályázaton csakis magyar honpolgár vehet részt.

5. Pályázni lehet névaláírással vagy jelígyés levéllel.

6. A pályázat 1903. évi április hó 30-án déli 12 órakor jár le. Ezen a határidőn túl beérkező pályamunkák nem vehetnek részt a pályázaton.

7. A pályaművek A „Magyar Iparművészeti Társulat“ titkári hivatalába (Üllői-út 33—37.) kell beküldeni.

8. A pályázatot a „Magyar Iparművészeti Társulat“ végrehajtó bizottsága és Micseh Endre miniszteri titkár, mint a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjével kiegészített állandó juryje együttes ülésén fogja eldönteni.

9. A jogos művészi igényeknek s a fentirt feltételeknek mindenben megfelelő pályamű 300 koronás díj jutalmat kap,

s ennek fejében a kereskedelemügyi minisztériumra száll annak tulajdonjoga, beleértve a korlátlan sokszorosítási jogot is.

10. Valamennyi pályamű legalább 8 napig kiállítandó az Országos Iparművészeti Múzeumban.

Budapest, 1903 január havában.

A Magyar Iparművészeti Társulat
elnöksége.

MŰVÉSZET szerkesztősége a mintarajziskola és az iparművészeti iskola növendékei között művészi fejléc és záródísz rajzokra pályázatot hirdetett. E pályázat 1902. december hó 31-ikén járt le, és a jury január 5-ikén bírálta el az igen szép számmal beérkezett pályatervet. A 75 koronás első díjat *Vögerl* tanárjelölt nyerte el; a többi díjakat, u. m.: az 50 koronás 2-ik díjat *Karl* Ernő, a 30 koronás harmadik díjat *Pálka-Pavlicsek* Károly, és a 30 koronás negyedik díjat *Eberling* Gyula iparművészeti iskolai tanulók — mindnyájan *Gróh* István tanárnak növendékei — nyerték el. Ezenkívül ugyancsak nagyobbára iparművészeti iskolai tanulóknak pályatervei közül a jury számosat — mintegy ötvenet — megvásárolt.

KÉPZŐMŰVÉSZETI PÁLYÁZAT. A művészet egy nagylelkű pártfogója által alapított s jelenleg két 4200—4200 koronát képező festőművészeti ösztöndíjra a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács ezennel pályázatot hirdet, az alapító szándékainak megfelelő következő feltételek mellett:

Pályázhatnak a művészeti iskola képzésén már túl levő oly festőművészek, és pedig csak férfiak, kik magyar állampolgárok, s főleg az állat- és illetőleg a tájfestésben kívánják sikereikkel igazolt művészi képességüket tökéletesíteni.

A folyamodók kérvényében okmányokkal igazolandó:

- a) a folyamodó életkora;
- b) magyar honossága;
- c) iskolai előképzettsége;
- d) a művészetben való haladottsága, mire nézve a mutatványművek (befejezett festmény, tanulmányok, rajzok, színvázlatok) oly számban mellékelendők, hogy tudásáról és tehetségéről teljes tájékozást nyujthassanak. Hivatkozzék ezeken túl a pályázó kiállított műveire

és kitüntetéseire is. A folyamodónak írásban kell kötelezettséget vállalnia arra nézve, hogy amennyiben az ösztöndíjat elnyerné, tanulmányait, és pedig a jelzett irányban, München vagy Düsseldorfban fogja folytatni. — Másutt, Páris kivételével, szintén felhasználhatja ugyan továbbképzése céljaira az ösztöndíjat, de ez csak kellőképpen megokolt esetekben, a Magyar Orsz. Képzőművészeti Tanács hozzájárulása alapján történhetik.

Az ösztöndíj csak egy évre szól s második, esetleg harmadik évre egy és ugyanaz a művész csak oly esetben nyerheti el, ha tanulmányainak a M. Orsz. Képzőművészeti Tanács előtt igazolt eredménye őt érdemessé teszi rá.

A sajátkezűleg írott folyamodványok a vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz tntézve, a M. Orsz. Képzőművészeti Tanácsnál (V. Báthory-útca 12. szám, a vallás és közokt. ministerium művészeti osztályában) 1903. évi február hó 10-éig nyújtandók be.

A mutatványművek pedig február hó 1-től 10-ig a városligeti Múcsarnokba szállítandók. A beküldött művek hátsó oldalára cédula ragasztandó ezzel a felirattal: a M. Orsz. Képzőművészeti Tanácshoz:

Pályázat a Névtelen ösztöndíjra. E cédulára a pályázó neve is szembetűnő módon feltüntetendő.

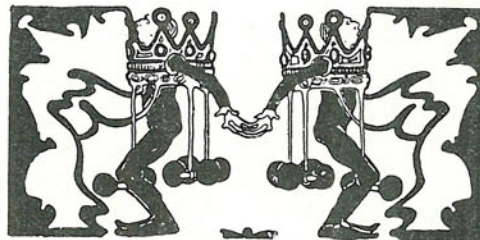
Elkészve érkezett folyamodványok a pályázatból feltétlenül ki vannak zárva.

Budapesten, 1902. évi dec. hó 1-én.

A Magyar Országos Képzőművészeti Tanács.

HLAKÁTPÁLYÁZATOT írt ki kilenc ismeretes német gyári cég, amelyben azonban csak meghívott művészek — számszerint kilencvenen — vettek részt. Minden tervezet száz márkával jutalmaznak, egészben pedig húszezer márka kerül kiosztásra. Ezzel az eljárással a pályázatoknak egyik nagy hátrányát, t. i. a művészi munka elfecsérlését akadályozzák meg, másrészt pedig a résztvevő művészi erőknél kihasználását teszik lehetővé; ez pedig minden tekintetben okos dolog. — Ezzel kapcsolatban a nürnbergi Faber-féle ceruzagyár pályázati hirdetését is felemlítjük. Itt szintén plakátot kívánnak, s az első díjat ezerkétszáz márkában (1440 kor.), a második díjat nyolcszáz márkában (960 kor.), a harmadik díjat ötszáz márkában (600 kor.) állapították meg.

PÁLYÁZATI TÉMÁK. Pályázatot általában nem csak azért szoktak hirdetni, hogy alkalmúl szolgáljon ismeretlen tehetségek felfedeztetésére, hanem nagyon sokszor egy-egy olyan pályatétel kedvéért is, a melynek kidolgozása különben nem fizeti ki magát és a pályadíjjal kell honorálni. Szóval az új emberek forgalomba hozatala mellett új témákra is tereli a figyelmet a pályázat. Különösen a külföldi iparművészeti szakfolyóiratokban látjuk ezt az utóbbi szempontot kidomborítva, a hol új megoldásokat, új feladatokat, új

FEJLÉC CSIZMADIA SÁNDOR KÖLTEMÉNYÉHEZ. RAJZOLTA NAGY SÁNDOR.

témákat adnak fel rendszeren a modern iparművésznek. Bokrétába kötünk ezekből néhányat. Az Iparművészeti Társulat általános jellegű pályázati felhívásánál talán kiegészítő ötletül szolgálhat valamelyik, annál is inkább, mert a felsorolandó folyóiratokban a pályázat eredménye többnyire képekben is be van mutatva.

Art et Décoration: ablakfüggöny (V. 90.), díszes kezdőbetűk (V. 123.), kristályasztali készlet (V. 190.), teázóasztal (VI. 61.), bútorszövet (VI. 93.), legyező (VI. 124.), násfa (VI. 190.). „Le Progrès Agricole“ folyóirat fejcíme (VI. 197.), fali naptár (VII. 189.), családi ház (VIII. 53.), csipke (VIII. 126.), friz falfestéshez (X. 191.), női munkaasztallap dísz (XI. 128.), sarokpolc (XII. 133.), forgatható könyvvállvány (XII. 136.), névjegytárca bőrből (XIII. 38.).

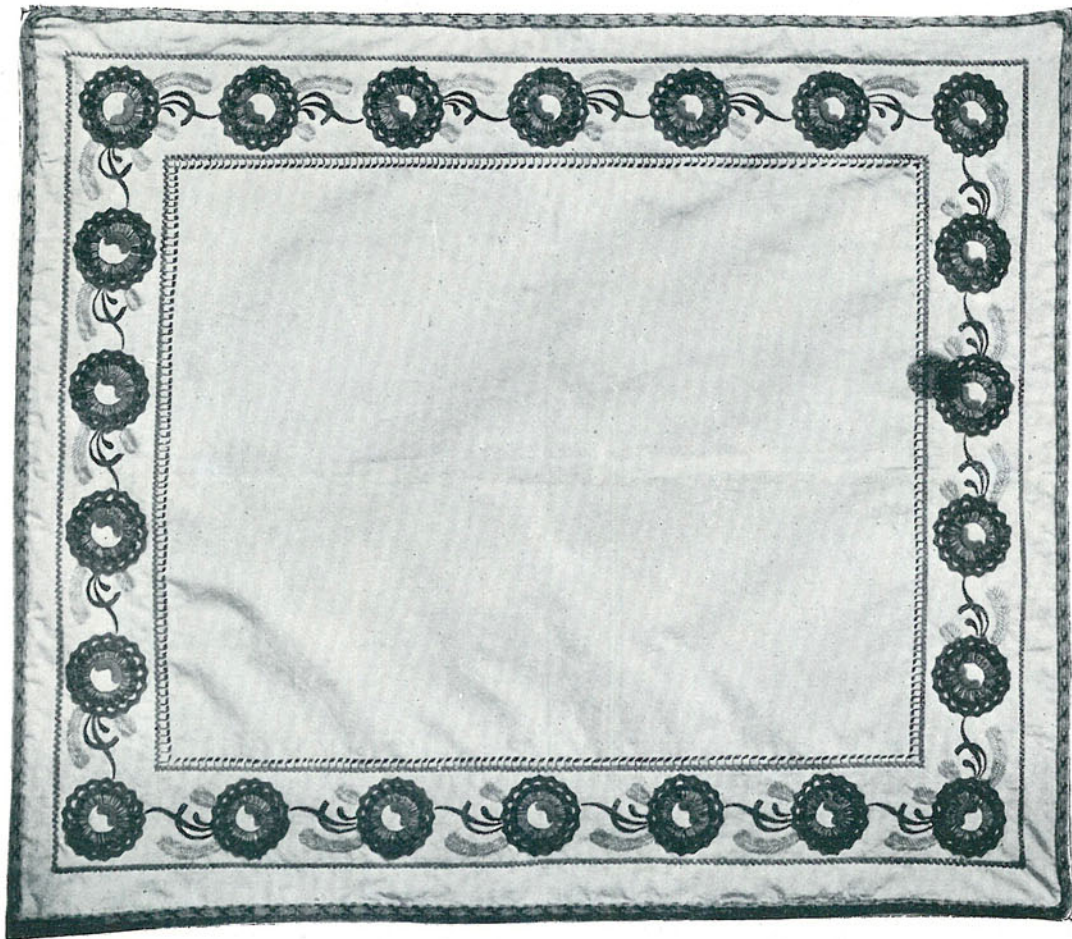
Deutsche Kunst und Dekoration: ruhafogas (IV. 384.) íróasztal készlet (IV. 336.), modern kályha (V. 40.), fali naptár (VI. 504.), abrosz (VI. 508.), Koch vignettája (VII. 266.).

Die Kunst (Dekorative Kunst): kerti köpad (IV. 166.).

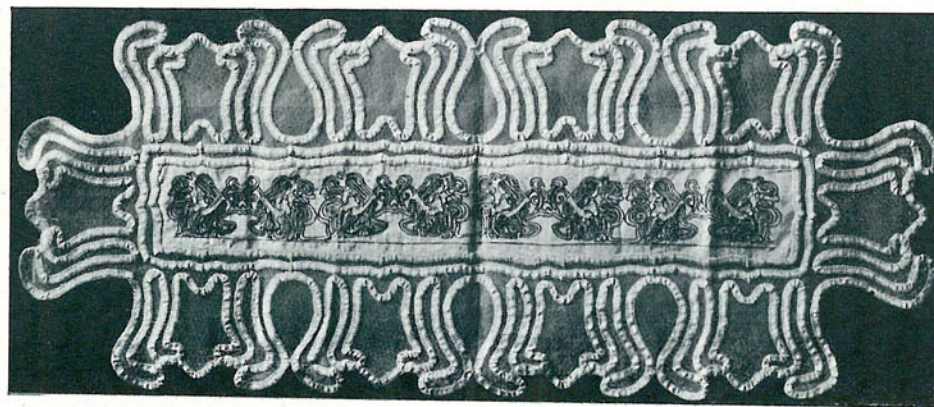
KOVÁCSOLT
VASRÁCS.

FORREIDER
ÉS SCHILLER.

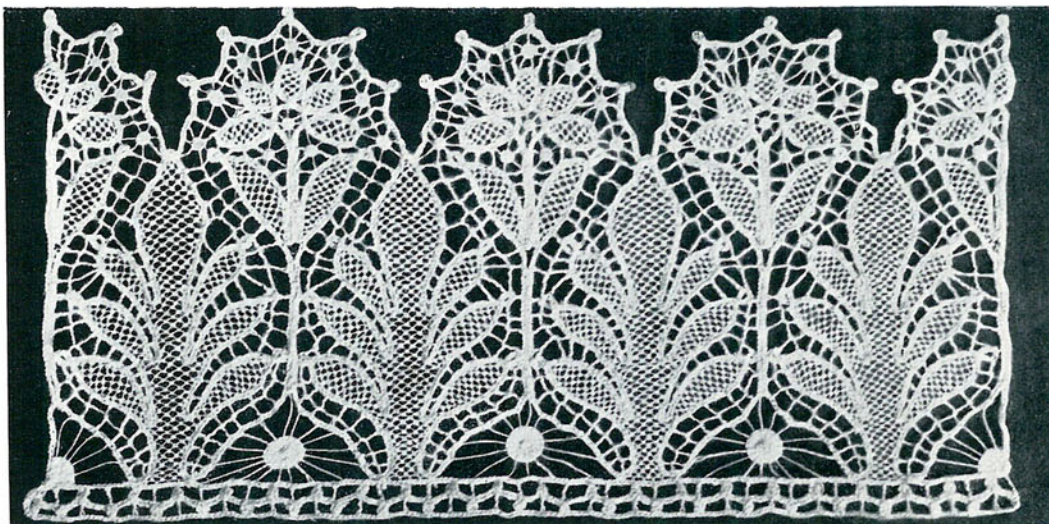
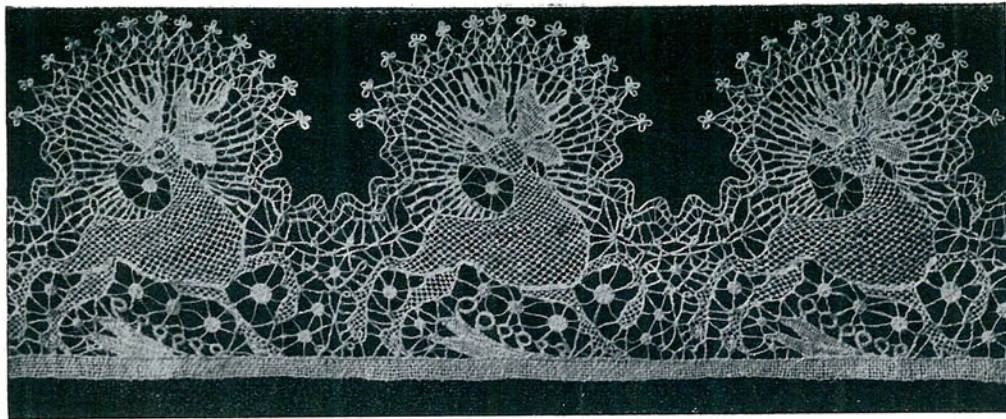
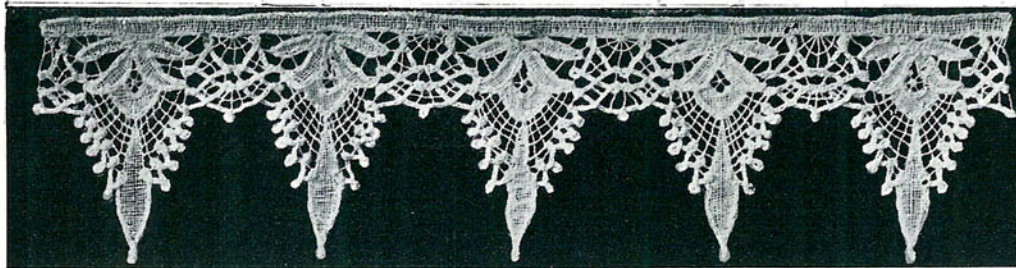
TERÍTŐ.

TERVEZTE ÉS HIMEZTE
UNDI SPRINGHOLZ MARISKA.

NAGY SÁNDOR.

HIMZETT TERÍTŐ.

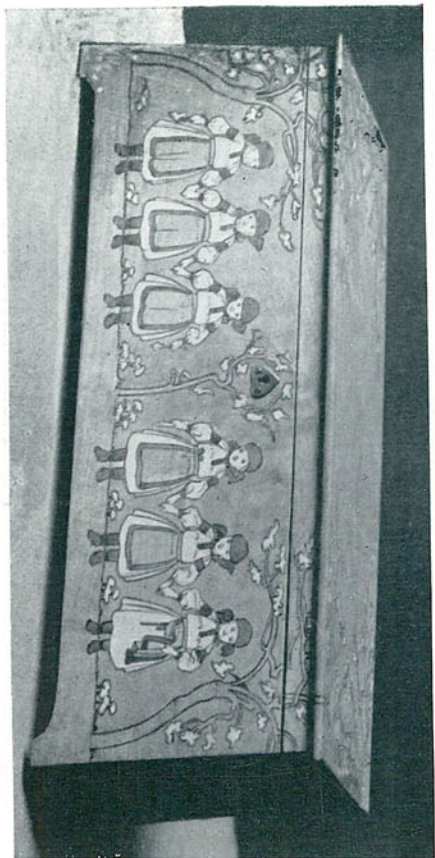

DÉKÁNI ÁRPÁD (Halas).
VARROTT CSIPKÉK.

KÉSZÍTETTE
SCHREIER RÓZSA (Szabadka).

UNDI-SPRINGHOLZ
MARISKA.

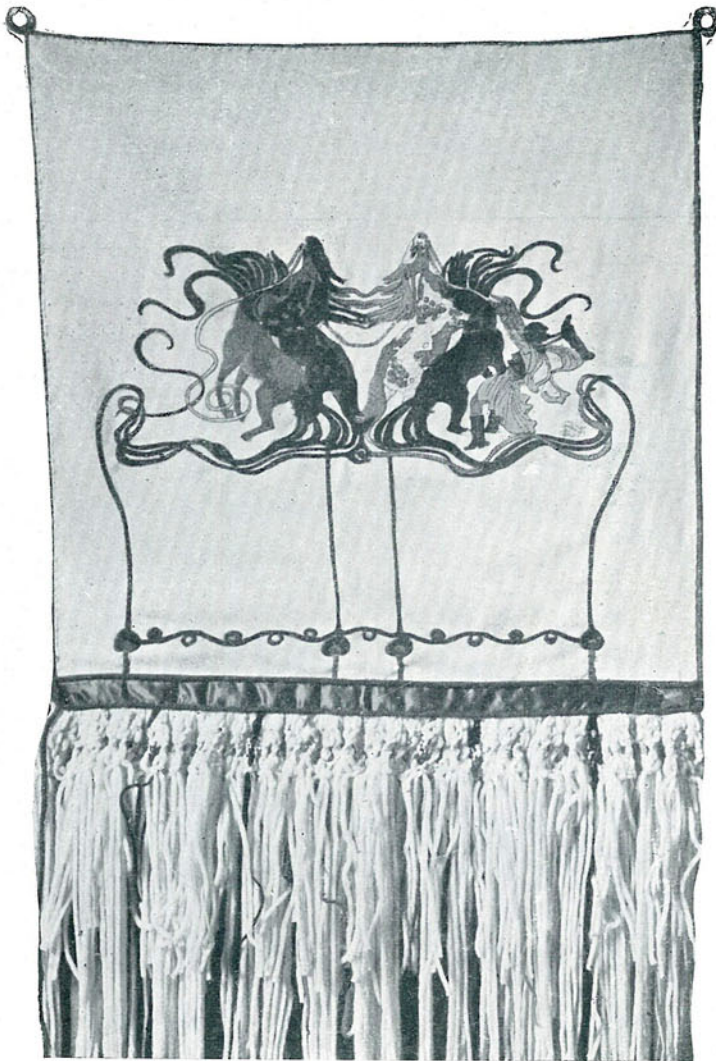

GYERMEKSZOBÁBA VALÓ
FRIZ ÉS FESZETT DOBOZ.

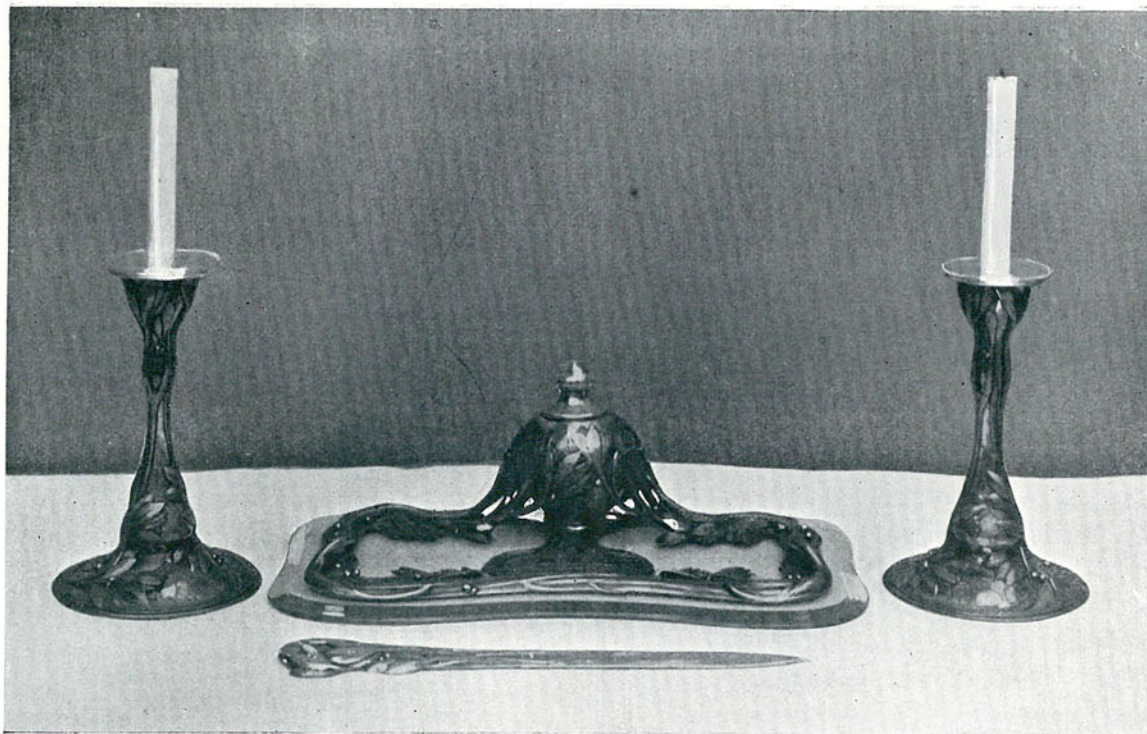
ÉKSZERSZEKRÉNY.
BENCZÜR BÉLA.

KÉSZÍTETTE
BENCZÜR GYULÁNÉ.

NAGY SÁNDOR.
HÍMZETT KŐTÉNY.

KÉSZÍTETTE
NAGY SÁNDORNÉ.

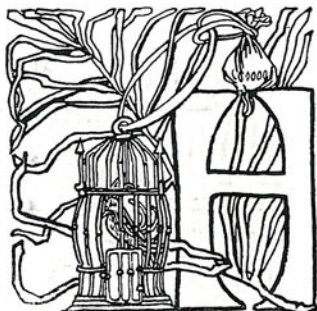

MARÓTHI RINTEL GÉZA.

EZÜST IRÓKÉSZLET.
FITTLER KAMILL, VOLT TITKÁRÁNAK
ADTA A M. MÉRNÖK- ÉS ÉPÍTÉS-EGYESÜLET.

FISHHOF JENŐ.
DOMBORÍTOTT ÉS SZINEZETT
BŐRKERET ÉS MAPPA.

NAGY SÁNDOR RAJZAI
A MÓKA BÁCSI MESEI
CÍMŰ MŰHÖZ.

WODIANER KIADÁSA.

NAGY SÁNDOR RAJZAI
A MÓKA BÁCSI MESÉI
CÍMŰ MŰHÖZ.

WODIANER KIADÁSA.

NAGY SÁNDOR RAJZAI
A MÓKA BÁCSI MESÉI
CÍMŰ MŰHÖZ.

WODIANER KIADÁSA.